

Startnotitie MES kabels en leidingen Waddengebied

30 oktober 2011

1	1. Inleiding	1
2	2. Doelstelling	2
3	3. Methodiek	3
4	4. Resultaten	4
5	5. Conclusies	5
6	6. Aanbevelingen	6
7	7. Bijlagen	7
8	8. Literatuur	8
9	9. Auteurs	9
10	10. Contactgegevens	10
11	11. Aankoopgegevens	11
12	12. Aankoopgegevens	12
13	13. Aankoopgegevens	13
14	14. Aankoopgegevens	14
15	15. Aankoopgegevens	15
16	16. Aankoopgegevens	16
17	17. Aankoopgegevens	17
18	18. Aankoopgegevens	18
19	19. Aankoopgegevens	19
20	20. Aankoopgegevens	20
21	21. Aankoopgegevens	21
22	22. Aankoopgegevens	22
23	23. Aankoopgegevens	23
24	24. Aankoopgegevens	24
25	25. Aankoopgegevens	25
26	26. Aankoopgegevens	26
27	27. Aankoopgegevens	27
28	28. Aankoopgegevens	28
29	29. Aankoopgegevens	29
30	30. Aankoopgegevens	30
31	31. Aankoopgegevens	31
32	32. Aankoopgegevens	32
33	33. Aankoopgegevens	33
34	34. Aankoopgegevens	34
35	35. Aankoopgegevens	35
36	36. Aankoopgegevens	36
37	37. Aankoopgegevens	37
38	38. Aankoopgegevens	38
39	39. Aankoopgegevens	39
40	40. Aankoopgegevens	40
41	41. Aankoopgegevens	41
42	42. Aankoopgegevens	42
43	43. Aankoopgegevens	43
44	44. Aankoopgegevens	44
45	45. Aankoopgegevens	45
46	46. Aankoopgegevens	46
47	47. Aankoopgegevens	47
48	48. Aankoopgegevens	48
49	49. Aankoopgegevens	49
50	50. Aankoopgegevens	50

Inhoud

1	Inleiding, achtergrond en doelstelling	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doelstelling	3
1.3	Startnotitie en milieueffectstudie	3
1.4	Betrokken partijen	4
2	Voorgenomen activiteit en alternatieven	5
2.1	Voorgenomen activiteit	5
2.2	Alternatievenontwikkeling	5
2.2.1	Zoekgebied	7
2.2.2	Selectie te onderzoeken corridors	8
2.2.3	Nadere detaillering en effectbeoordeling in MBS	12
3	Aanpak en beoordelingskader	13
3.1	Inleiding	13
3.2	Relevante aspecten	13
3.2.1	Hydromorfologie	13
3.2.2	Ecologie	14
3.2.3	Recreatie, visserij en scheepvaart	14
3.2.4	Archeologie	14
3.3	Beoordeling	15
3.3.1	Beoordelingskader	15
3.3.2	Beleid	15
4	Procedure	17
	Bijlage 1 Voorbeeld tabel hydromorfologie	19

1 Inleiding, achtergrond en doelstelling

1.1 Aanleiding

De Eemshaven ontwikkelt zich zeer snel. Er zijn meerdere initiatieven bekend van kabels en leidingen, die via de Waddenzee willen aanlanden in Eemshaven of Uithuizen. Enkele hiervan hebben zich reeds in het kader van de Rijkscoördinatieregeling bij het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (verder: EL&I) gemeld. De verwachting is dat binnen afzienbare termijn nog meer initiatieven zich zullen melden. Daar de Waddenzee niet alleen zeer bijzonder is qua natuurwaarden maar ook vele verschillende gebruikers kent, hebben de ministers van EL&I en Infrastructuur en Milieu (verder: I&M) besloten een milieueffectstudie (verder: MES) te laten uitvoeren.

1.2 Doelstelling

Het doel van de MES is het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen in de besluitvorming over de diverse toekomstige projecten. Hierbij wordt in de MES bepaald welk(e) tracé(s) voor alle kabels en leidingen richting de Eemshaven (en Uithuizen) en welke technieken van aanleg en onderhoud het minst belastend zijn voor de Waddenzee gezien vanuit de unieke natuurwaarden van de Waddenzee.

1.3 Startnotitie en milieueffectstudie

Om een afwegingskader te maken voor toekomstige initiatieven op het gebied van aanleg van kabels en leidingen in het Waddengebied wordt een vrijwillige MES uitgevoerd en niet een verplichte m.e.r.-procedure. Desondanks wil het ministerie van EL&I wel dat deze MES voldoet aan de eisen die gesteld worden aan een m.e.r.-procedure. De MES heeft daardoor niet de status van een milieueffectrapport (verder: MER), maar is inhoudelijk en qua procedure en doelstelling wel gelijk hieraan. Het verschil is dat er geen formeel besluit gekoppeld is aan de MES.

Met voorliggende startnotitie (ook te beschouwen als 'conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau') kondigt het ministerie van EL&I aan een MES op te stellen voor de (mogelijke) initiatieven op het gebied van kabels en leidingen in het Waddengebied. De MES dient als hulpmiddel in de besluitvorming over toekomstige initiatieven. Het rijks- en provinciaal beleid kan op basis hiervan geactualiseerd worden. In hoofdstuk 4 is meer informatie opgenomen over de procedure.

Omdat het initiatief dichtbij een gezamenlijk met Duitsland beheerd gebied (het Eems-Dollard verdragsgebied) ligt en er in dit gebied mogelijk milieueffecten zijn op Duits grondgebied, wordt Duitsland betrokken bij de MES. Zie hiervoor onderstaand kader. De tekst in dit kader is toegespitst op de m.e.r.-procedure. Aangezien het ministerie van EL&I wil dat de MES voldoet aan de eisen van de m.e.r.-procedure is onderstaande tekst dus ook van toepassing op de MES.

Grensoverschrijdende m.e.r.: Eisen en afspraken

Op 25 februari 1991 is in Espoo (Finland) het VN-verdrag over grensoverschrijdende milieueffectrapportage tot stand gekomen. Kern van het Espoo verdrag is dat in het geval van mogelijke grensoverschrijdende milieugevolgen het publiek en autoriteiten in het buurland op dezelfde wijze en tijd worden betrokken bij de m.e.r.-procedure als de autoriteiten en het publiek in Nederland.

Informeren en betrekken buurland

Indien blijkt dat als gevolg van een in een plan dan wel besluit voorgenomen activiteit sprake is van mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu in een ander land (en dus sprake is van een m.e.r.-plicht) moet de regering van dat land of een door die regering aangewezen autoriteit zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld, maar in ieder geval niet later dan dat het publiek in eigen land op de hoogte wordt gesteld. De wet regelt dan ook dat de kennisgeving van het voornemen gepubliceerd moet worden in het andere land indien er sprake is van mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu in dat andere land.

Grensoverschrijdende stappen in m.e.r.-procedure

Navolgend is een overzicht van gegevens van verschillende gezamenlijke stappen die in de Wet milieubeheer staan:

- Op verzoek van het bevoegd gezag dient de initiatiefnemer een vertaling van de samenvatting van het milieueffectrapport in de landstaal van het andere land te verstrekken aan dat land.
- Indien sprake is van mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu in een ander land dan zal een openbare kennisgeving van de aanvraag en het milieueffectrapport in dat land worden gepubliceerd.
- Indien de Commissie m.e.r. advies geeft in de m.e.r.-procedure zal de Commissie daarbij tevens ingaan op de mogelijk belangrijke nadelige grensoverschrijdende gevolgen.
- Bij de motivering van het plan of besluit dient aangegeven te worden op welke wijze de mogelijk belangrijke nadelige grensoverschrijdende milieugevolgen zijn meegenomen.

1.4 Betrokken partijen

Initiatiefnemer

De initiatiefnemer voor de milieueffectstudie is het Ministerie van EL&I. Het Ministerie stelt een afwegingskader voor de inpassing van toekomstige kabels en leidingen.

De contactgegevens van het Ministerie van EL&I zijn:

Mw. M.C. Schouwstra

Postbus 20101

2500 EC Den Haag

Bevoegd gezag

De minister van EL&I en de minister van Infrastructuur en Milieu (I&M) zijn gezamenlijk bevoegd gezag voor de m.e.r.-procedure.

De contactgegevens van het Ministerie van I&M zijn:

Dhr. B. Doze

Postbus 20951 (IPC 370)

2500 EZ Den Haag

Commissie voor de milieueffectrapportage

De MES en met name de rol van de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: Commissie m.e.r.) geeft alle belanghebbenden de garantie dat de besluitvorming transparant verloopt. Inspraak en advies zijn hierbij wezenlijke elementen. Formeel heeft de Commissie m.e.r. geen rol bij een MES, maar het Ministerie van EL&I heeft de Commissie m.e.r. vrijwillig ingeschakeld om het bevoegd gezag in de voorfase te adviseren over de reikwijdte en het detailniveau van de MES. Na indiening van de MES toets de Commissie m.e.r. of de MES de juiste informatie bevat en of de informatie volledig is.

Zienswijzen en raadpleging

Belanghebbenden krijgen de mogelijkheid om gedurende 6 weken zienswijzen in te dienen op het voornemen. In dezelfde periode worden wettelijke adviseurs en betrokken bestuursorganen door het bevoegd gezag geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van de MES.

Zienswijzen op de startnotitie kunnen schriftelijk worden ingediend bij:

Inspraakpunt MES kabels- en leidingen Eemshaven

Bureau Energieprojecten

Postbus 223

2250 AE Voorschoten

2 Voorgenomen activiteit en alternatieven

2.1 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit bestaat uit verschillende initiatieven. Deze initiatieven hebben niet allen dezelfde status en bevinden zich in verschillende projectfasen.

In de MES worden de volgende (mogelijke) initiatieven behandeld:

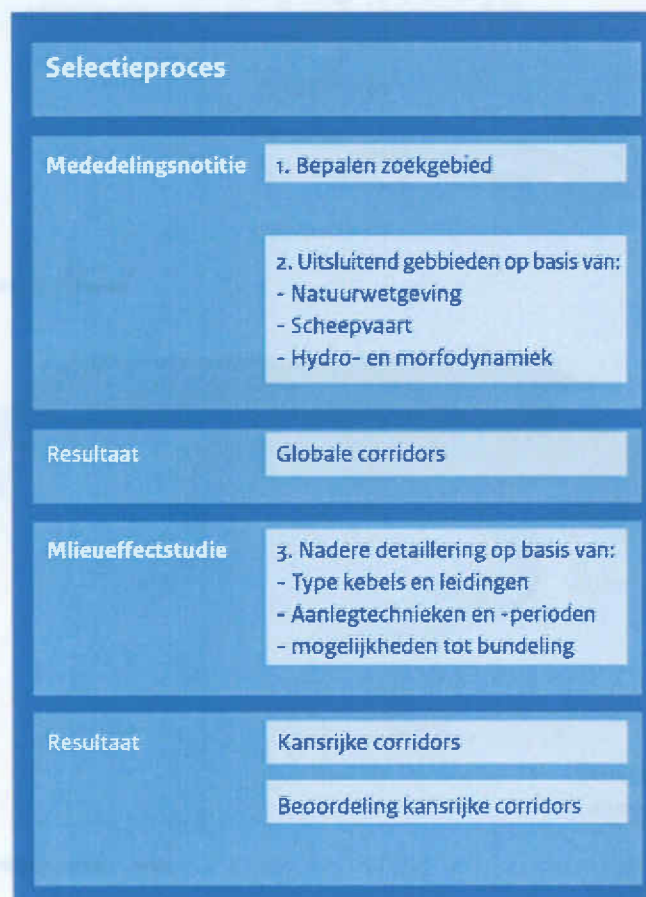
- Leidingen:
 - NGT-leiding
Noordgastransport B.V. heeft een uitgebreid transportsysteem voor aardgas op het Nederlands continentaal plat en een gasbehandelingsstation in Uithuizen. NGT heeft al een leiding die in Uithuizen aan land komt en is voornemens om een tweede leiding aan te leggen die het gewonnen gas uit de Noordzee transporteert naar het vasteland.
 - CO₂-pijpleiding
Mogelijk worden op termijn plannen ontwikkeld voor de aanleg van een leiding om CO₂ naar lege gasvelden te brengen.
- Elektrakabels:
 - Cobracable
TenneT voert op dit moment onderzoek uit naar het beste tracé voor de Cobracable, een interconnector waarmee windenergie kan worden uitgewisseld tussen Denemarken en Nederland.
 - Gemini-kabel(s)
Drie commanditaire vennootschappen (Buitengaats CV, ZeeEnergie CV en Clearcamp CV), hebben het voornemen een windpark in het Nederlandse deel van de Noordzee aan te leggen en beschikken. Voor de kabelverbindingen en windparken zijn in het verleden reeds vergunningen op grond van de Wbr afgegeven, waarvoor een milieueffectrapport (verder: MER) en een Passende Beoordeling zijn opgesteld. Voor het inpassingsplan in gemeentelijk en/of provinciaal bestemd gebied ten behoeve van de kabel(elektriciteits)verbinding is een MER vereist. Hiertoe wordt aanvullend op het bestaande MER een aanvullend MER opgesteld evenals een Passende Beoordeling.
 - NorNed-2
Statnett (de transporteur van elektriciteit in Noorwegen) en TenneT hebben het voornemen om een tweede interconnector te realiseren tussen Noorwegen en Nederland. Het project staat aan het begin van de planstudie.
 - Extra (aanlandings)kabels
In de toekomst worden er mogelijk extra aanlandingskabel(s) aangelegd ten behoeve van windenergie op zee of ter verbinding van een werkeiland op zee met het vasteland.
- Datakabel(s)
 - Extra datakabels
Momenteel ligt er één datakabel in het gebied. Mogelijk worden er in nabije toekomst extra datakabels bijgelegd.

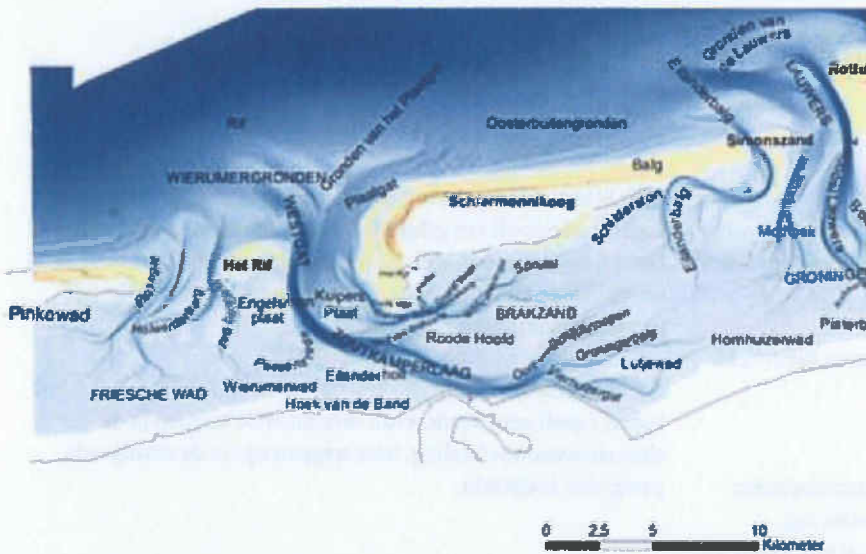
In de MES worden niet de op zichzelf staande initiatieven onderzocht, maar wordt een gebiedsgerichte benadering gehanteerd. Daarbij wordt beoordeeld welke ruimte het gebied biedt voor de verschillende initiatieven. Hoe dat plaatsvindt is in de volgende paragrafen toegelicht.

2.2 Alternatievenontwikkeling

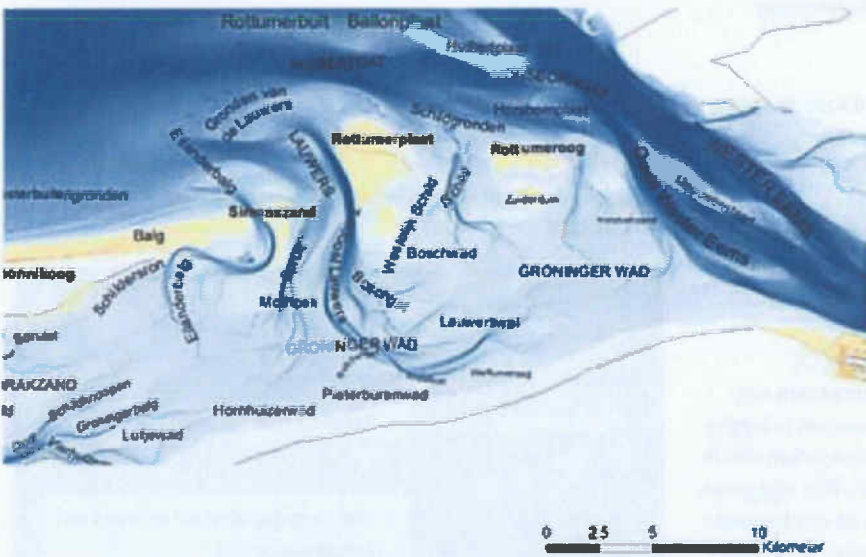
Figuur 1 geeft een overzicht van verschillende stappen in de alternatievenontwikkeling. Deze stappen zijn in de navolgende paragrafen toegelicht.

Figuur 1
Trechteringsproces milieueffectstudie kabels en leidingen
Waddengebied

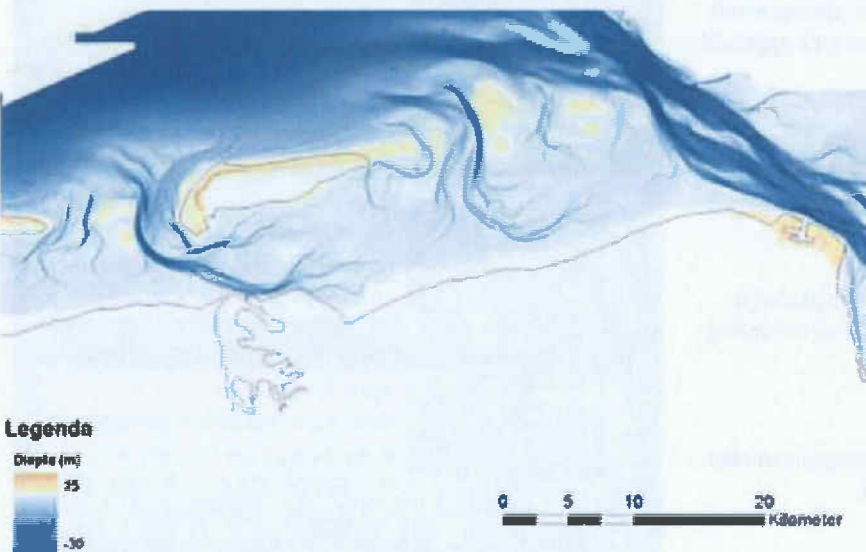

Figuur 2
Naamgeving geulen en platen Westelijk deel zoekgebied

Figuur 3
Naamgeving geulen en platen Oostelijk deel zoekgebied

Figuur 4
Bathymetrie zoekgebied

